

Analyse van ongevallen in de Papier en karton branche (BIK 21)

Deze analyse is uitgevoerd op verzoek van het Ministerie van SZW in verband met een project in de papier- en kartonindustrie.

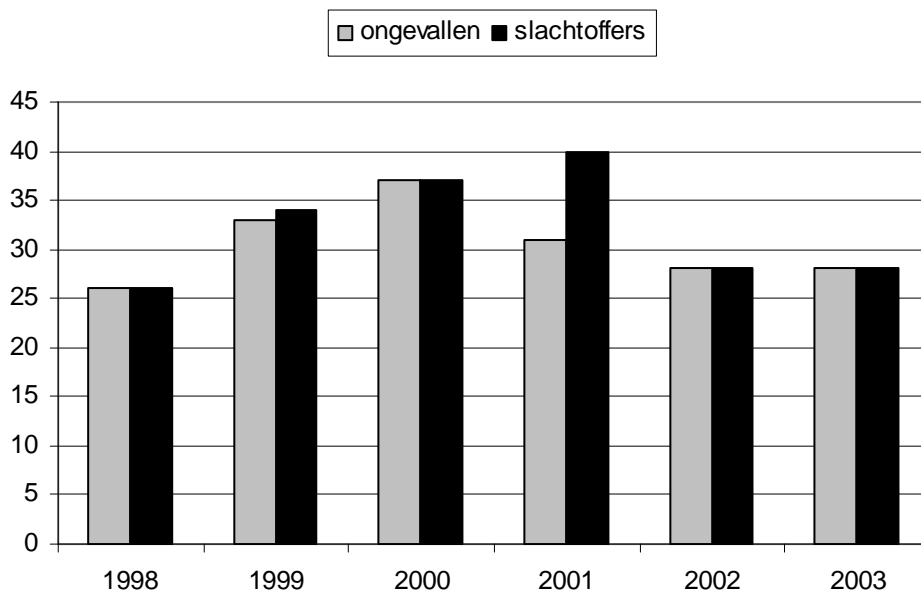
De analyse is gebaseerd op de gegevens van de gemelde en onderzochte ongevallen in GISAI in de periode van 1998-feb 2004. Daarvan zijn er ca. 9100 in Storybuilder geanalyseerd. In Storybuilder worden de (achterliggende) oorzaken van de ongevallen volgens een bepaalde methodiek ontsloten.

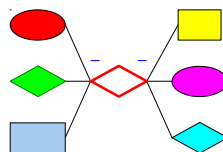
Voor de papier en karton branche (Bik code 21) zijn in die periode 188 ongevallen geregistreerd bij de Arbeidsinspectie (AI). Overigens bleek er in 2 gevallen geen sprake te zijn van slachtoffers, dus feitelijk betreft het 186 ongevallen. Deze 186 ongevallen hebben geleid tot 196 slachtoffers. Er was nl. één keer sprake van een ongeval met 10 slachtoffers en één keer van een ongeval met 2 slachtoffers.

De Storybuilder analyses bevatten informatie van falende directe oorzaken (als de falende barrières), en zijn daarmee een goed uitgangspunt voor een risico gebaseerde inspectie. Daarnaast zijn in de analyses ook achterliggende (management) oorzaken geïdentificeerd, welke een aanknopingspunt bieden voor verbetertrajecten bij de bedrijven zelf.

Deze analyse is bedoeld om een indruk te krijgen welke kritieke factoren hebben gefaald in de onderzochte ongevallen. Deze factoren zouden kunnen dienen als uitgangspunt voor een risicogebaseerde inspectie of een gericht verbetertraject voor de bedrijven zelf, teneinde zo veel mogelijk ongevallen in de toekomst te voorkomen.

Aantal aan de AI gemelde en onderzochte ongevallen in de papier en karton branche

Slachtoffer analyse voor ongevallen in de papier en karton branche

Van de 196 slachtoffers betrof het in slechts 1 geval een dodelijk slachtoffer. Van de overige slachtoffers hadden 142 blijvend letsel en 53 een tijdelijk letsel.

Het betrof in totaal 11 vrouwlijke en 185 manlijke slachtoffers.

Leeftijdsklasse slachtoffers (voor 2 indelingen in leeftijdsklassen):

leeftijdsklasse	slachtoffers
≤ 19 jaar	4%
20 – 29 jaar	21%
30 – 39 jaar	31%
40 – 49 jaar	24%
50 – 59 jaar	17%
≥ 60 jaar	1%
onbekend	2%

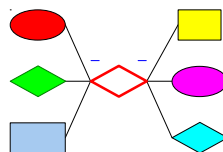
leeftijdsklasse	slachtoffers
≤ 24 jaar	13%
25 – 44 jaar	56%
≥ 45 jaar	29%
onbekend	2%

Arbeidsrelatie slachtoffers:

Werknemer:	165
Uitzendkracht:	26
Leerling Student:	2
Stagiaire:	1
Niet Ingevuld:	2

Beroepen van de slachtoffers:

Beroep	Aantal
Operator	28
Productiemedewerker	24
Medewerker	22
Machinebediende	19
Medewerker papierindustrie	11
Drukker	9
Monteur	9
Onderhoudsmonteur	8
Inpakmedewerker	4
Heftruckchauffeur	3
Leider/Baas/Voorman	3
Magazijnmedewerker	3
Procesoperator	3
Snijder	3
Uitzendkracht	3
Overig	20
Onbekend	24

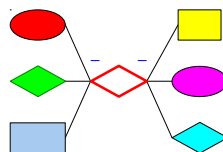

Type ongevallen in de papier en karton branche

Type Ongeval

**Aantal
slachtoffers
per jaar**

Relatief

In 3% van de ongevallen is sprake van falen van de machine en in 3% is sprake van een bedieningsfout van de operator.

Contact met vallende objecten - overig

Het betreft in dit scenario zowel naar beneden vallende objecten (bijv. producten, materialen, machine onderdelen/componenten, etc.) als omvallende/kantelende objecten (bijv. een omvallende heftruck door verkeerde belasting).

In 50% van de ongevallen komt het object door externe krachten in beweging, bijvoorbeeld door de wind. Ook is in 50% van de gevallen een instabiele ondergrond (mede) de oorzaak van het ongeval.

In 25% was het object niet (juist) bevestigd of verankerd.

In 25% van de ongevallen bevond het slachtoffer zich onbedoeld/onterecht in de gevarenzone, dus in een gebied waarvan men kan weten dat er een risico is van vallende voorwerpen.

Aanrijding (van voetganger) door voertuig

Belangrijkste falende barrières zijn het niet (visueel) opmerken van de voetganger door de bestuurder (82%) en het niet (visueel) opmerken of horen van het voertuig door de voetganger (73%).

De andere belangrijke oorzaak ligt in de geometrie en de infrastructuur (73%). Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan gescheiden paden voor voertuigen en voetgangers en het voorzien in veilige oversteekplaatsen.

Verder bevindt het slachtoffer zich in 18% van de ongevallen in de 'gevaarzone' en speelt in 18% van de gevallen een defect aan het voertuig een rol.

Schadelijke atmosfeer in besloten ruimte

De analyse in Storybuilder betreft in dit geval slechts één ongeval, waarbij meerdere slachtoffers zijn gevallen. Naast het feit dat een gevaarlijke atmosfeer ontstaan was in een besloten ruimte die voor onderhoudswerkzaamheden betreden moest worden, was ook het niet detecteren van deze schadelijke atmosfeer mede de oorzaak. Achterliggende oorzaak lag in de motivatie en alertheid van de medewerkers. Verder was sprake van een falende 'emergency response', in de vorm van een mislukte reddingspoging. Eén van de slachtoffers was iemand die een eerder slachtoffer probeerde te redden. Hierbij was ook nog sprake van het falen van persoonlijke beschermingsmiddelen, dat wil zeggen dat geen juiste ademhalingsbescherming werd gebruikt of dat deze niet juist werd gebruikt.

Suggesties voor aandachtspunten bij inspecties

- afscherming van machines (Aanwezig? Afdoende? Tijdelijk verwijderd of omzeild?)
- markering van gevarenzones bij machines, hijsen en heffen, etc.
- bevestiging en verankering van losse objecten
- (gescheiden) rijpaden en voetgangerszones; zichtbaarheid van voetgangers
- procedure 'werken in besloten ruimte'